

REPORTATGE

*El Servei de Cirurgia
General, el més antic
de l'Hospital*

NOTÍCIES

*Aprovat el Pla Estratègic
2010-2012*

7

L'Hospital de Campdevàrol,
dins dels Top 20 d'Espanya

13

L'Oncolliga donà suport als
malalts de càncer del Ripollès

14

BLOC SOCIAL

Editorial

Neix a l'Hospital Comarcal del Ripollès un recull de notícies amb la pretensió de tenir periodicitat. És una satisfacció participar-hi i més quan la idea i l'esforç surt de gent de la casa, l'equip de comunicació i el personal, que dia a dia té cura de la sanitat a casa nostra.

Desconec quin serà el contingut d'aquest primer recull, però espero amb impaciència veure'l.

En nom propi i en el del Patronat, la nostra més cordial felicitació, tot esperant que aquesta sigui la primera de moltes altres publicacions.

De temps no sé si en teniu gaire, però de temes i vivències no us en faltaran pas.

Felicitats a l'equip de comunicació i col·laboradors!

— **Jaume Vilarrassa Batchelli**
President

* * *

Donem la benvinguda al primer número de la nostra revista "HOSCAMP.COMunic@", que teniu a les vostres mans.

Aquest fet ha estat possible gràcies a l'empenta i l'esforç de l'equip de comunicació de la nostra institució, que es va constituir l'any passat i que està format per la Glòria, la Sílvia, en Josep, en Gervasi, en Genís, la Susanna, en Miquel i l'Esther.

Gràcies a ells, que s'han constituït com a equip de redacció i coordinació, i a la col·laboració dels primers articulistes, ha estat possible que "HOSCAMP.COMunic@" comenci a caminar.

Però, què es pretén amb la publicació d'aquesta revista? Doncs que sigui una eina que serveixi per comunicar-nos i per informar d'aquells esdeveniments de la nostra institució. I és per això, per aquesta necessitat que tenim com a entitat d'establir canals de comunicació, que us animo, ja des d'aquest moment, a participar-hi activament per fer créixer la nostra publicació, que ara veu la llum.

Moltes felicitats a tothom!

— **Joan Grané Alsina**
Director gerent

PUBLICACIÓ GRATUÏTA EDITADA PER
Hospital De Campdevàrol
Ctra. Gombrèn, 20. 17530 Campdevàrol (Girona)
equipcomunicacio@hoscamp.com
www.hospitaldecampdevanol.cat
DL: B-12118-206

DIRECCIÓ DE LA REVISTA
EQUIP DE COMUNICACIÓ
Josep Canalies, Susanna Corraliza,
Gervasi Hostench, Gloria Pont, Sílvia Molina,
Esther Pascual, Genís Rivera i Miquel Rovira

DISSENY, MAQUETACIÓ I COORDINACIÓ
MAPA Comunicació
www.mapadvisers.com

IL·LUSTRACIÓ PORTADA
Jordi Maideu

No és permesa la reproducció total o parcial d'aquesta revista (textos i imatges) ni la seva introducció en sistemes de recuperació d'informació, ni la transmissió d'aquesta obra per a qualsevol procediment, sense autorització prèvia de l' HOSPITAL DE CAMPDEVÀROL

HOSCAMP.COMunic@

SUMARI

4 NOTÍCIES

- Aprovat el Pla Estratègic 2010-2012
- Accèssit a la millor comunicació oral
- Cooperació a l'Hospital de Campdevàrol
- Infermeria presenta diversos protocols
- Acreditacions Xarxa Hospitals Sense Fum
- Bona nota a les enquestes als usuaris
- Es constitueix l'equip de comunicació de l'entitat
- L'Hospital de Campdevàrol participa en la Història Clínica Compartida
- El centre adquireix nous aparells de diagnòstic
- Celebració del 90è aniversari de l'entitat
- Obtenció de l'acreditació de centre d'atenció hospitalària aguda
- L'Hospital de Campdevàrol, dins dels 20 millors hospitals públics d'Espanya
- Es crea una associació de prevenció i ajuda per als malalts cardiovasculars del Ripollès
- L'Hospital de Campdevàrol participa en el Pla d'Activitat Física, Esport i Salut
- Inauguració del nou CAP de Campdevàrol
- L'ABS Ribes-Campdevàrol prescriu electrònicament
- Petita història de l'Hospital de Campdevàrol
- Participació en el Pla Formatiu de Cures Auxiliars d'Infermeria Hospitalària

10 REPORTATGE

- Servei de Cirurgia General. El més antic de l'Hospital

13 COL·LABORACIONS EXTERNES

- L'Oncolliga dona suport als malalts de càncer del Ripollès

14 BLOC SOCIAL

- Premis fidelització 2010
- Jubilacions
- Sudoku
- Qui és qui?
- Recepta: Farcells de col farcits de patata i parmesà

15 BREUS

- El Dr. Ferran Pericàs rep el reconeixement per part del Col·legi de Metges de Girona
- Celebració del sopar de Nadal 2009

16 RETALLS D'HISTÒRIA

- La construcció de l'Hospital

Aprovat el Pla Estratègic 2010-2012

Durant l'any 2009 s'ha elaborat el Pla Estratègic 2010-2012 amb la participació d'un grup de professionals de la institució, de l'equip de direcció i de la Fundació Unió. Es van realitzar sessions de treball i entrevistes amb diversos professionals, posteriorment es va redactar el pla i, finalment, el Patronat de l'Hospital el va aprovar.

El Pla Estratègic té com a finalitat definir, formalitzar i dissenyar les directrius i criteris d'organització, gestió i funcionament de la institució, tenint com a referència l'anàlisi de la situació actual i amb l'objectiu de millorar o canviar-la. Així doncs, el Pla és una eina de futur que permetrà l'adaptació a les necessitats de salut i de dependència de la població.

Dins del Pla s'ha definit la missió: ser la institució que vetlla per les necessitats de Salut, integrada i universal (pública i privada), buscant l'excel·lència, en aconseguir resultats en els àmbits de la salut i de la dependència, per les persones a la comarca del Ripollès. També s'ha definit la visió: ser una organització professional, propera, oberta, cordial, necessària i econòmicament sostenible, que garanteixi la cobertura de les necessitats de salut i dependència de les persones al Ripollès, en els aspectes assistencials, de prevenció i formació.

S'han dissenyat 5 línies estratègiques que s'aniran desenvolupant en accions que corresponen als plans operatius o plans d'acció durant la vigència del Pla Estratègic i que, com en la seva redacció, comptaran amb la participació de diferents professionals. Aquestes línies són: l'HC es compromet amb els seus professionals i el seu desenvolupament; l'HC a la recerca de l'excel·lència; l'HC com a proveïdor de serveis públics i privats integrats de salut i dependència al Ripollès; l'HC com a organització eficient i transparent en gestió de recursos, i l'HC com a referent de salut per als ciutadans del Ripollès i com a element de cohesió social a la comarca.

En relació a l'anterior Pla Estratègic, cal destacar la implicació i participació de molts professionals de l'organització, de manera que s'aconsegueix un pla altament participatiu que farà millorar la tasca del centre i encaminar el seu futur amb uns objectius clars i definits. El Dr. Joan Grané, gerent de l'Hospital, va realitzar unes sessions informatives al personal per explicar aquest Pla, que serà editat properament i es distribuirà a tot el personal. Com a conclusió final, destaquen els valors de la institució que es resumeixen amb un nom: PACIENT, acrònim de Professional, Agilitat, Confiança, Innovació, Excel·lència, Necessitats i Tracte proper.

Accèsit a la millor comunicació oral

El 7 de juny de 2009 es va celebrar la Primera Jornada de Recerca de les Comarques Gironines a Palamós. L'Hospital de Campdevànol hi va participar amb dues comunicacions: "La rehabilitació cardíaca", a càrrec de la Dra. Maulen, la Dra. Capelles i altres col·laboradors, i la "Reducció de la dosi-mama a la projecció lateral de tòrax", presentada per Moisès Adam i Miquel Rovira, membres del servei de diagnòstic per la imatge.

La proposta dels membres del servei de diagnòstic per la imatge va obtenir l'accèsit a la millor comunicació oral a les Jornades de Recerca del Baix Empordà i Primera Jornada de Recerca de les Comarques Gironines. Aquestes jornades estan acreditades pel Consell Català de la Formació Mèdica Continuada i l'Associació Catalana d'Infermeria i han estat reconegudes d'interès sanitari per l'Institut d'Estudis de la Salut. La direcció i gerència han estat científicament actives i han presentat diverses comunicacions i pòsters sobre aliances estratègiques, comunicació de les organitzacions sanitàries i el treball d'acreditació del centre a diverses jornades. L'any 2009 es va iniciar un projecte sobre prevenció de caigudes dels pacients ingressats, liderat per la senyora Montse López.

Cooperació a l'Hospital de Campdevàrol

Fa quasi un any es va crear una plataforma de cooperants en salut de les comarques gironines, impulsada per un grup de professionals sanitaris de la província i que, des de la seva institució o de manera individual, col·laboren en temes de cooperació.

Els membres d'aquesta plataforma són els representants de les diferents institucions sanitàries de Girona i comarques, entre les quals hi ha l'Hospital de Campdevàrol. A través d'aquesta plataforma es vol impulsar i promoure un sistema de coordinació transversal entre les diferents institucions i entitats per tal de possibilitar accions de cooperació conjunta, crear un equip de treball multicèntric per poder compartir iniciatives i experiències i constituir un fòrum de discussió per aprendre uns dels altres.

És per això que la plataforma de cooperants va organitzar el passat 20 de novembre la Primera Jornada de Cooperació

en Salut de les Comarques Gironines, celebrada a l'Hospital Santa Caterina de Salt. Durant les jornades es van tractar diversos punts referents a bones pràctiques en cooperació, diferències entre nord i sud, ètica de la cooperació, adjudicació de fons per a projectes, etc. A la taula de benvinguda, els representants de les diferents institucions sanitàries i dels col·legis professionals van explicar la seva implicació en cooperació.

A l'Hospital de Campdevàrol la cooperació no està contemplada dins el nou pla estratègic, però s'està iniciant un debat intern per tal de poder participar en aquest tipus de projectes, ja que la cooperació pot aportar un valor afegit tant a nivell professional com institucional. Des del centre s'espera que aquesta iniciativa es pugui convertir en un realitat i poder impulsar l'esperit de solidaritat. És per això que l'Hospital anima els seus treballadors a participar en aquesta plataforma.

Infermeria presenta diversos protocols

El personal d'infermeria de l'Hospital de Campdevàrol ha treballat en la creació de diferents protocols a partir del disseny de díptics i tríptics centrats en tècniques d'infermeria, intervencions quirúrgiques o altres malalties. Els fulletons han estat presentats en diverses sessions dirigides a la resta del personal d'infermeria. L'objectiu de la divulgació d'aquestes informacions és formar el personal per a la seva posterior aplicació i difusió.

Els temes que s'han tractat han estat el nen amb febre, realitzat per M. Bayes i M. Prat; EPOC, per L. Serrano i M. Coma; intervenció de cataractes, per R. Roque i E. Morera; traumatisme cranial, per N. Darne i M. Contreras; broncoaspiració, per L. Puigmal i E. Morgado; varices, per C. Garcia i E. Selles; com posar un guix, per F. Picola, J. Caro i A. Roca; cremades, per A. Sau i E. Pascual; incontinència urinària, per S. Lasalle i N. Robuste; gastroenteritis, per N. Gomis, i sondatge vesical, per N. Palmerola, M. Gali i N. Cuesta.

Accreditacions Xarxa Hospitals Sense Fum

En un acte celebrat el 15 de desembre, presidit pel Dr. Antoni Plasència, director general de Salut Pública del Departament de Salut de la Generalitat de Catalunya, es va lliurar a l'Hospital de Campdevàrol l'Accreditació Argent de la Xarxa Catalana d'Hospitals Sense Fum, a què està adherit des de l'any 2004. La Dra. Silvia Molina ha estat la responsable de coordinar les tasques a realitzar i la comissió establerta per a aquest projecte.

L'acte, organitzat per la Xarxa Catalana d'Hospitals Sense Fum, reconeix la feina dels centres hospitalaris en la promoció de les polítiques actives per al control del tabaquisme. L'objectiu final és assegurar un ambient sense fum, formar i sensibilitzar els professionals sanitaris, activar programes de cessació tabàquica i promocionar activitats sense tabac.

L'Hospital de Campdevàrol va iniciar el 2009 els programes de deshabitució tabàquica per a pacients ingressats (PDT pacients) i per a personal (PDT personal). Aquests programes ofereixen tractaments farmacològics gratuïts, ja sigui durant l'ingrés, en el cas dels pacients, o el finançament de tot el tractament, en el cas del personal.

Anualment es realitza una avaluació de la implantació de les mesures. Aquest instrument, creat per la Xarxa Europea d'Hospitals Sense Fum, mesura les fites i progressos dels hospitals membres en funció de diferents indicadors del compliment de les polítiques i intervencions del control del tabaquisme. Segons aquest grau de compliment s'estableixen 4 categories: membre, bronze, argent i or. La Xarxa Catalana d'Hospitals Sense Fum es va crear l'any 1999, està promoguda i coordinada per l'Institut Català d'Oncologia i rep el suport de la Direcció General de Salut Pública del Departament de Salut.

Celebració del 90è aniversari de l'entitat

Al llarg de 2010, l'Hospital de Campdevàrol celebra els 90 anys de la seva fundació. En motiu d'aquesta data tant significativa, des del Patronat s'estan preparant diverses activitats commemoratives, com una exposició de maquetes i de fotografies a la sala El Molí. A més, es realitzarà un segell commemoratiu, un punt de llibre, una postal i un llibre on es recolliran fotografies representatives de la història de l'Hospital.

El centre adquireix nous aparells de diagnòstic

Durant l'any 2009, l'Hospital de Campdevàrol ha comprat diversos aparells de diagnòstic. Concretament, es van adquirir un aparell d'endoscòpia digestiva que s'utilitzarà per a gastroscòpia i colonoscòpia, un aparell per esterilitzar i un equip de rehabilitació cardíaca. Les noves adquisicions estan orientades a millorar l'atenció i el diagnòstic dels pacients del centre i s'han realitzat pensant en la millora de la qualitat, especialment a nivell diagnòstic i preventiu per als programes de clivatge.

Es constitueix l'equip de comunicació de l'entitat

L'Hospital de Campdevàrol compta amb el seu equip de comunicació des del passat 30 de març, responen a les pautes proposades al Pla de Comunicació de la institució. L'equip es caracteritza per ser transversal, proper, accessible, dinàmic i compromès, i està format per personal del mateix Hospital: Josep Canalies, Susanna Corraliza, Gervasi Hostench, Sílvia Molina, Esther Pascual, Glòria Pont, Genís Rivera i Miquel Rovira, que compten amb l'assessorament de l'agència de comunicació MAPA i de la Fundació Unió Catalana d'Hospitals.

Des de la posada en marxa de l'equip de comunicació, els seus membres ja han realitzat diverses accions, entre les quals destaquen la publicació del primer número de la revista corporativa del centre, la instal·lació de panells per a distribuir la informació o l'establiment dels nous canals comunicatius.

Les principals funcions de l'equip són millorar les eines de comunicació existents i participar en la proposta i creació de nous canals o instruments, detectar les mancances del centre a nivell comunicatiu, centralitzar les propostes i peticions que es puguin fer al centre per part d'altres treballadors en aquest aspecte i assessorar en la distribució d'informació al centre. Així doncs, l'equip de comunicació té una funció principalment d'intercomunicació entre els diferents grups de treballadors del centre i d'assessorament pel que fa als temes de comunicació.

L'Hospital de Campdevàrol participa en la Història Clínica Compartida

El passat 20 de novembre l'Hospital de Campdevàrol va iniciar la publicació d'informes i diagnòstics a la Història Clínica Compartida de Catalunya (HC3), un projecte conjunt entre el Departament de Salut i els centres assistencials de Catalunya que permet la consulta d'informació procedent dels centres d'atenció primària, especialitzada i hospitalària, i sobre procediments diagnòstics i terapèutics dels centres o del conjunt mínim bàsic de dades (CMBD). L'HC3 es troba actualment en fase de desplegament, però ja es pot accedir a informació de més de sis milions i mig de persones i a més d'onze milions de documents clínics de diferents centres del CatSalut. Entre les properes fites que es pretenen assolir destaca l'accés dels ciutadans a les seves dades personals de salut mitjançant la Carpeta Personal de Salut.

L'Hospital de Campdevànol i Primària obtenen bona nota en les enquestes als usuaris

Els resultats de les enquestes realitzades com cada any a hospitalització d'aguts, CMA i Urgències de l'Hospital de Campdevànol qualifiquen de notable (7,9) la tasca feta pels professionals que hi treballen. D'entre totes les informacions recollides, destaquen dades com que un 90% dels usuaris tornarien a ingressar, s'operarien o es visitarien a l'Hospital de Campdevànol; un 98% valoren les explicacions que se'ls dona sobre la seva malaltia i les recomanacions com a molt bé o bé; i un 89% consideren que el tracte que reben dels professionals és correcte. Com a àrea de millora es troba la temperatura de les habitacions, en el cas de l'àrea d'hospitalització, i el temps i les explicacions fins que se'ls atén, en el cas de les urgències.

Pel que fa a l'Atenció Primària, els resultats han estat excel·lents: l'ABS Ribes de Freser-Campdevànol ha quedat en cinquena posició de totes les ABS de Catalunya, que són 359, millorant també els resultats de l'any 2006. El grau de satisfacció dels usuaris és d'un 8,33 sobre 10, un 0,69 superior respecte a Catalunya. Davant la pregunta de si tornarien al centre, un 96,4% d'usuaris respon afirmativament, un percentatge superior també respecte a Catalunya, on la mitjana es d'un 87,5%. Destaquen per sobre de la mitjana de Catalunya el temps per atenció telefònica, la neteja de l'ABS, la facilitat en els tràmits, el tracte dels administratius, la puntualitat per entrar a la consulta externa d'infermeria, l'horari del CAP, l'atenció urgent i l'atenció del metge.

Obtenció de l'acreditació de centre d'atenció hospitalària aguda

El mes d'abril de 2009, el Departament de Salut de la Generalitat de Catalunya va atorgar a l'Hospital de Campdevànol el certificat d'acreditació de centres d'atenció hospitalària aguda, a través del qual es certifica l'assoliment d'un nivell de qualitat en relació als estàndards establerts per l'administració pública.

Per aconseguir aquesta acreditació, el centre s'ha sotmès a un procés de verificació externa, basat en l'avaluació dels resultats de l'assistència i la satisfacció dels ciutadans, a partir de la valoració del procés assistencial i del grau de contentació dels professionals. El procés de verificació ha anat a càrrec de l'Institut de la Qualitat S.A.U, que ha determinat que el percentatge d'acompliment dels estàndards essencials per part de l'Hospital de Campdevànol és del 81,1% (el nivell necessari per acreditar-se és del 60%).

Gràcies a aquest grau de compliment, el centre ha rebut el certificat d'acreditació favorable, amb vigència de tres anys i subjecte a un Pla de millora, el qual serà avaluat anualment per mitjà d'una auditoria interna realitzada per l'Hospital mateix. La sol·licitud d'acreditació com a centre d'atenció hospitalària aguda s'emmarca dins l'esperit de l'Hospital d'oferir la màxima qualitat assistencial mitjançant la millora progressiva dels serveis i prestacions sanitàries, per mantenir, així, la confiança dels usuaris i dels professionals que hi treballen.

L'Hospital de Campdevànol, dins dels 20 millors hospitals públics d'Espanya

L'Hospital de Campdevànol ha estat escollit per segon any consecutiu com un dels hospitals públics que formen part dels Top 20, dins de la categoria d'hospitals generals petits. La inclusió del centre dins del programa Hospitals Top 20 és un reconeixement per a l'entitat i posa de manifest la professionalitat i el bon nivell assistencial. Aquest reconeixement és atorgat per IASIST –empresa de serveis d'informació sanitària–, que es basa en una sèrie d'indicadors de qualitat, funcionament i eficiència econòmica. La participació és voluntària, gratuïta i dirigida a tots els hospitals espanyols que volen formar part d'un procediment de valoració objectiva, basada en les dades quantitatives disponibles. Els resultats inclouen els 20 millors hospitals públics i els 4 millors privats. La inclusió de l'Hospital de Campdevànol en els Top 20 és el resultat de l'esforç de tot el personal, que ha apostat, any rere any, juntament amb la Direcció i l'òrgan de Govern, per una assistència de qualitat i una millora continuada.

Es crea una associació de prevenció i ajuda per als malalts cardiovasculars del Ripollès

L'associació Ripollès.COR es dirigeix a malalts de diferents patologies cardiovasculars i als seus familiars amb tres objectius principals: prevenir les malalties cardiovasculars; aconseguir un manteniment, recuperació física i psíquica dels malalts; i proporcionar ajuda psíquica i moral als familiars. L'entitat s'ha format a l'entorn del Centre de Rehabilitació de Malalts Cardíacs de l'Hospital de Campdevàrol.

La primera activitat organitzada per l'associació Ripollès.COR ha estat un dinar celebrat a Figueres sota el lema "amb poca sal per no dir sense". La trobada va tenir un gran èxit d'assistència, amb uns 70 participants, i va aplegar tant persones recuperades com altres que participen al programa de l'Hospital.

L'Hospital de Campdevàrol participa en el Pla d'Activitat Física, Esport i Salut

El Pla d'Activitat Física, Esport i Salut (PAFES) és un programa de promoció de la salut des de l'atenció primària mitjançant el consell i la prescripció d'activitat física. El PAFES s'impulsa des del Govern de Catalunya per lluitar contra el sedentarisme i es duu a terme des del Departament de Salut i la Secretaria General de l'Esport de la Generalitat.

El PAFES està dirigit a homes de més de 45 anys i dones de més de 55, especialment als sedentaris i amb dos o més factors de risc cardiovascular. Per entrar al programa cal dirigir-se al centre de salut, on el metge de capçalera farà recomanacions d'activitat física que es poden realitzar als circuits dels quals disposen les poblacions adscrites al programa. En cas que sigui necessari realitzar exercici físic supervisat, el pacient es deriva a l'àrea de Medicina Esportiva de l'Hospital, on es dissenya el programa físic adequat a les particularitats de cada pacient i se'n realitza un seguiment.

L'objectiu principal del programa és millorar la salut i la qualitat de vida de les persones sedentàries, tot augmentant els nivells d'activitat física dels adults mitjançant la capacitació de professionals sanitaris i facilitant la pràctica als usuaris de l'Atenció Primària. La realització d'activitat física gràcies al PAFES ajuda a conciliar el son, augmenta l'esperança i qualitat de vida, enforteix els ossos i els músculs, millora l'agilitat, posa en forma el cor, prevé el sobrepès, l'obesitat, el càncer de mama i de colòn, la Diabetis tipus 2 i té efecte antidepressiu i ansiolític.

La realització d'activitat física és bàsica per tenir una bona salut, per això es recomana fer com a mínim 30 minuts d'activitat física moderada 5 o més dies per setmana en el cas de persones adultes i, com a mínim, una hora d'activitat física moderada al dia en el cas d'infants i gent jove.

Inauguració del nou CAP de Campdevàrol

El 25 de març de 2009 va entrar en funcionament el nou Centre d'Atenció Primària de Campdevàrol. Després de més de 30 anys d'activitat d'atenció primària en les antigues dependències del Dispensari Municipal, que comptava amb una superfície de 100 m², el nou CAP disposa d'unes instal·lacions modernes amb una superfície de 630 m², que permetran donar cobertura assistencial de qualitat a una població que s'ha convertit en la segona més important del Ripollès. La inversió realitzada pel Departament de Salut ha estat d'1,5 milions d'euros. El passat 30 d'abril la consellera Marina Geli i l'alcalde Núria López van inaugurar el nou CAP, situat

al carrer de Llevant, 13. L'acte va comptar amb Marta Pedrol, directora territorial de Salut, Jaume Vilarrassa, president del Patronat de la Fundació Hospital de Campdevàrol, amb l'equip de direcció i amb personal de la institució.

L'ABS Ribes-Campdevàrol prescriu electrònicament

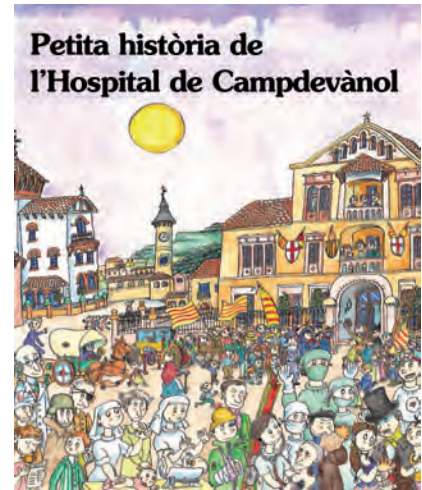
El passat 22 de juny, amb la implantació als centres d'atenció primària del nou sistema d'informació Chaman, es va iniciar la prescripció de medicació mitjançant la recepta electrònica de Catalunya. Aquest és un projecte pioner a nivell assistencial i tecnològic que integra les tasques de prescripció i dispensació de la prestació farmacèutica, afavorint l'ús racional del medicament. Aquest model permet al personal mèdic i farmacèutic disposar d'un accés ràpid a les prescripcions dels pacients en temps real.

El procediment és el següent: el pacient arriba a la consulta i el metge, a través d'un programa informàtic, consulta, suspèn o prescriu la medicació necessària, alhora que confecciona el Pla de medicació. El metge imprimeix aquest pla i l'entrega al pacient perquè pugui consultar la vigència dels tractaments, les pautes que ha de seguir, etc. El pacient podrà dirigir-se a qualsevol farmàcia per retirar els medicaments que necessita. Si el tractament és llarg, podrà utilitzar el mateix pla per anar retirant la medicació de la farmàcia.

Petita història de l'Hospital de Campdevàrol

El 20 de març de 2009 es va presentar el llibre *La petita història de l'Hospital de Campdevàrol*, editat per Editorial Mediterrània amb dibuixos de la ninotaire vigatana Pilarín Bayés i amb escrits del campdevanolenc Joan Bardolet i del ripollenc Agustí Dalmau. El llibre conté 20 pàgines i recull amb els característics ninots de la Pilarín la història de l'Hospital, fent un repàs des dels seus inicis fins a l'actualitat. Dalmau i Bardolet han realitzat un bon exercici de memòria històrica, explicant el que ha estat el centre hospitalari durant els seus 90 anys d'existència.

El llibre es va presentar en un acte celebrat a l'Hospital, amb la participació de Marta Pedrerol, directora de Salut de Girona; Miquel Sitjar, director de Cultura a Girona; Jaume Vilarrasa, president del Patronat de l'Hospital de Campdevàrol; Núria López, alcaldessa de Campdevàrol; els autors, Pilarín Bayés, Agustí Dalmau i Joan Bardolet; i Roser Portabella, impulsora del projecte.

Durant l'acte, que va comptar amb gran assistència de públic, els autors van signar el llibre i es va entregar també un punt de llibre. Pilarín Bayés va demostrar el seu art realitzant uns dibuixos commemoratius. Tothom que hi estigui interessat, pot adquirir *La petita història de l'Hospital de Campdevàrol* a Admissions o a Consulta Externa.

Participació en el Pla Formatiu de Cures Auxiliars d'Infermeria Hospitalària

L'Hospital ha col·laborat en el Pla Formatiu de Cures Auxiliars d'Infermeria Hospitalària, organitzat per la UIER, dins del programa del Servei d'Ocupació de Catalunya (SOC). Un total de 16 alumnes han participat en la realització d'aquest curs, d'unes 600 hores, que s'ha distribuït en una part pràctica i una teòrica, amb diferents mòduls: comunicació i atenció amb el pacient, introducció a les cures bàsiques d'infermeria, preparació de consultes per exploració i tractament, organització dels recursos materials en una unitat i esterilització, tècniques d'assistència de cures terapèutiques d'infermeria i cures maternoinfantil i pediàtriques. Les pràctiques s'han realitzat a l'Hospital i han comptat amb la participació de personal docent del centre en els diferents mòduls.

Servei de Cirurgia General

EL MÉS ANTIC DE L'HOSPITAL

El servei de Cirurgia es considera el més antic del centre. En els seus inicis, cap a l'any 1920, l'Hospital de Campdevàrol disposava de pocs recursos per a l'adquisició de material sanitari i la seva tasca estava més enfocada a les atencions a la gent gran.

L'any 1936 es va produir un important canvi en el servei, quan el Dr. Melcior Vaquer va donar al centre tot el material quirúrgic que tenia en una clínica particular a Campdevàrol. Així és com es va iniciar l'activitat quirúrgica a l'Hospital de Campdevàrol. En aquells anys l'activitat comprenia la cirurgia general, la traumatologia i l'obstetrícia.

Un altre pas important per al servei, i per a la història de l'entitat, va ser la inauguració el 1979 d'una nova àrea quirúrgica impulsada pel Dr. Salvador Vaquer, aleshores director mèdic, i pel Sr. Pere Cuy, en aquell moment gerent del centre. La nova àrea suposava grans millores per a l'atenció als usuaris. Els diaris de l'època recollien la notícia: *Inaugurada una unitat quirúrgica la qual es compon de quiròfan general, dotat de la més acurada tècnica ja sigui en equipament o bé en seguretat, sala d'anestèsia i reanimació, la qual es pot habilitar, en cas de necessitat, per a cures intensives [...]*

Un quiròfan als anys 60

Inauguració del quiròfan gran el 1978

En el desenvolupament i creixement del servei de Cirurgia de l'Hospital cal destacar la relació del servei amb l'Hospital de Sant Pau de Barcelona. El Dr. Vaquer i, després, el Dr. Pericàs assistien setmanalment a les sessions clíniques i a les intervencions del centre barceloní. L'assistència a Sant Pau els proporcionava un bon nivell professional i una formació continuada i, al mateix temps, els introduïa a les tècniques quirúrgiques més actuals.

A partir de l'any 1989, any de la jubilació del Dr. Vaquer, el Dr. Jordi Fort, que ja col·laborava en el servei, va passar a ser el cap de cirurgia. La plantilla es

Un quiròfan als anys 80

Canvis en cirurgia

Els membres del servei de Cirurgia de l'Hospital de Campdevàrol, professionals amb molts anys d'experiència, expliquen els principals canvis experimentats en la seva especialitat:

- **El concepte de cirurgia** ha variat amb les tècniques de cirurgia sense ingrés, anomenada CMA (Cirurgia Major Ambulatoria), introduïdes l'any 2005. Aquest canvi va implicar operar els malalts sense necessitat d'ingressar, cosa que escurçava i facilitava la seva recuperació.
- **Les noves tècniques**, com sutures mecàniques, cirurgia laparoscòpia, cirurgia oncològica i cirurgia vascular venosa. Actualment s'estan realitzant, entre d'altres, eventracions per laparoscòpia. El servei de Cirurgia de l'Hospital de Campdevàrol va ser pioner en la utilització del "Valtrac" com a sutura mecànica en la cirurgia de còlon; del gangli sentinella en la cirurgia oncològica de mama i en la col·locació de reservoris vasculars per a tractaments quimioteràpics.
- **El treball professional** ha passat de ser individual de cada cirurgià o equip quirúrgic a ser un treball en equip i multidisciplinari. Es passa de prendre decisions només per part de l'equip de cirurgia a decidir entre diferents serveis (Oncologia, Radiodiagnòstic) quin és el millor tractament a aplicar.
- **La introducció del consentiment informat**, el millor coneixement per part dels pacients de les malalties i de la medicina en general, l'estandardització de les proves diagnòstiques, així com les denúncies per mala praxis han fet que l'actitud quirúrgica s'hagi tornat més defensiva en detriment de l'agilitat en el tractament.
- **La superespecialització** ha provocat unes experteses en determinades àrees de la cirurgia que, si bé per una banda són beneficioses, per l'altra condicionen la derivació de determinades patologies a hospitals de nivell superior. Això fa que el cirurgià d'un hospital comarcal, com és el cas del de Campdevàrol, hagi de dominar molts més aspectes i tècniques de la seva especialitat.

va anar incrementant amb diversos professionals fins arribar a l'actualitat, amb un equip mèdic format pels cirurgians Dr. Octavi Bosch, Dr. Jordi Fort i Dr. Pere Garcia, i el Dr. Ferran Pericàs com a cap del servei.

L'activitat quirúrgica es va iniciar gràcies a la donació de material per part del Dr. M. Vaquer

Quan parlem del servei quirúrgic de l'Hospital de Campdevàrol hem d'esmentar també les infermeres de quiròfan, personal especialitzat en les intervencions quirúrgiques, la figura de les quals ha anat evolucionant en el temps, paral·lelament als canvis experimentats en la cirurgia. En els primers moments, les monges exercien d'instrumentistes: Sor Margarita, Sor Felipa i Sor Paquita foren les infermeres en els primers temps del servei. A partir del 1984 s'hi van incorporar inferme-

D'esquerra a dreta, el Dr. Bosch, el Dr. García, el Dr. Fort i el Dr. Pericàs

a l'Hospital de Campdevàrol i permeten una millor atenció dels pacients.

Com a tot servei mèdic, l'activitat científica s'ha anat desenvolupant al llarg dels anys des de publicacions del Dr. Vaquer l'any 1973, com *Fractura de fetge* o *Invaginació intestinal* fins a les recents publicacions/comunicacions de l'actual equip:

- *Validación en la Región sanitaria de Girona del procedimiento de biopsia del ganglio centinela en el càncer de mama.*
- *Anillo biofragmentable en el tratamiento del colon urgente.*
- *Evolución de la cirugía laparoscópica en los hospitales comarcales de Catalunya.*
- *Càncer de mama a Osona i el Ripollès.*
- *Colecistectomia amb minilaparotomia.*

L'equip del servei de Cirurgia

Actualment, el servei de Cirurgia de l'Hospital de Campdevàrol està format per:

- Dr. Ferran Pericàs, cap del servei
- Dr. Octavi Bosch
- Dr. Jordi Fort
- Dr. Pere Garcia

I per les infermeres de quiròfan:

- Rita Roque, supervisora del bloc quirúrgic
- Carme Garcia
- Elisabeth Morera
- Leo Retortillo
- Empar Selles

Part de l'equip d'infermeria de quiròfan de l'Hospital

com a supervisora del bloc quirúrgic-, juntament amb la col·laboració d'altres professionals que fan guàrdies.

L'última millora que afecta el servei de Cirurgia es va dur a terme fa dos anys, amb l'ampliació i remodelació de l'Hospital, que es va realitzar els anys 2007 i 2008. Es va inaugurar una moderna àrea quirúrgica, dotada de dos quiròfans més amplis, amb tecnologia actual, una sala de reanimació polivalent, una àrea destinada a CMA, una sala de parts i un servei d'esterilització per cobrir les necessitats dels serveis quirúrgics i hospitalaris. Aquest nous equipaments suposen un gran avenç per

res com Glòria Pont o Empar Sellés i auxiliars d'esterilització com Dolors Subirana i Àngels Picas.

L'any 1991, Dolors Gaja, infermera instrumentista provinent de l'Hospital General de Vic, va introduir el nou sistema de l'esterilització amb paquets, el qual es continua utilitzant a l'actualitat i col·laborant en l'actualització de les tècniques quirúrgiques i el funcionament de l'àrea.

Actualment, l'equip d'infermeria de quiròfan està format per: Carme Garcia, Elisabeth Morera, Leo Retortillo, Empar Selles i Rita Roque –aquesta última

• L'última millora
• va coincidir amb
• l'ampliació i remodelació del centre

Quiròfan de l'actual Hospital

Per Lluïsa Ferrer i Ramió | Presidenta de la Fundació Oncolliga Girona

L'Oncolliga dóna suport als malalts de càncer del Ripollès

Durant el 2009, va ajudar 45 famílies afectades

La Fundació Oncolliga Girona és una entitat sense ànim de lucre que estableix com a finalitat preservar la qualitat de vida tant dels malalts de càncer i les persones del seu entorn més pròxim, com de la població en general. D'aquesta finalitat es desprenen dos objectius que defineixen els programes socials de l'Oncolliga: millorar la qualitat de vida dels malalts de càncer i dels seus familiars, i promoció entre la població hàbits saludables per prevenir el càncer.

La Lliga catalana d'ajuda al malalt de càncer va néixer el 1995. Els impulsors de l'entitat varen ser dues persones afectades de càncer que, després de superar el procés oncològic i motivades pels seus oncòlegs, van decidir compartir la seva experiència per tal de donar el suport necessari als malalts i als seus familiars.

En el moment de la seva fundació, la Lliga comptava amb quatre delegacions i el primer servei que va oferir va ser l'escola per aprendre a parlar per a les persones operades de càncer de laringe; actualment n'hi ha més de 40 repartides per totes les comarques. L'augment de delegacions i socis va portar a constituir la Fundació Oncolliga Girona amb el propòsit de cobrir, en la mesura que sigui possible, les diferents necessitats psicosocials que puguin aparèixer en un procés oncològic i canalitzar tots els esforços econòmics i les energies.

Des de l'Oncolliga es treballa per donar el màxim de cobertura als municipis de la província de Girona; en

Serveis	Sol·licituds	Serveis	Observacions
Llar residència la Lliga	16		23 persones allotjades
Préstec de material específic per al domicili (cadires de rodes, llits articulats...)	7		22 materials cedits
Servei de neteja a domicili	4	90	
Servei de fisioteràpia a domicili	2	16	
Servei de drenatge limfàtic	13	155	
Atenció psicològica	45	236	

Programes de prevenció	Centres inscrits	Núm. alumnes	Observacions
Programa de prevenció de consum de tabac entre els joves de 1r d'ESO	SES Joan Triadu (Ribes de Freser)	25	1 conferència
	IES Abat Oliba (Ripoll)	77	2 conferències
	Centre Municipal Abadessa Emma (Sant Joan de les Abadesses)	30	1 conferències
Menja fruita (a Ripoll)	CEIP Joan Maragall	26	
	CEIP Tomàs Raguer	39	No hi van assistir
	Salesians	25	
	Vedruna	25	
	Daina	11	

Conferències	Lloc
"Càncer Col·lorectal", a càrrec de la Dra. Marta Pedrerol	Camprodon
"Presentació de l'entitat", a càrrec de Lluïsa Ferrer i Ramió, Presidenta	Sant Joan de les Abadesses

l'actualitat compta amb el suport de 46 poblacions gironines. L'esforç de més de mil voluntaris i voluntàries fa possible que els serveis gratuïts de l'Oncolliga continuïn endavant i que s'encetin nous projectes a benefici de la població.

El 2004 s'afegiren a l'entitat diverses delegacions del Ripollès i, des de llavors, és més fàcil donar cobertura a

les necessitats que es presenten a la comarca. Actualment, hi ha voluntaris a Campdevàrol, Gombren, les Llosses, Pardines, Ribes de Freser, Ripoll, Sant Joan de les Abadesses, Sant Pau de Segúries, la Vall de Camprodon i Vallfogona. Durant el 2009 es va ajudar 45 famílies afectades. En les taules es resumeixen les actuacions realitzades a la comarca.

PREMIS FIDELITZACIÓ 2010

Al llarg de 2010 es donaran els Premis de Fidelització a:

- Susanna Lasalle Picas
- Elisabeth Morera Rey
- Gloria Pont Casals
- Jaume Puig Cullell
- Begonia Muñoz Ribera
- Eudald Canals Iscla
- Josefa Porras Prada
- Albert Puigbarraca Perpinyà

JUBILACIONS

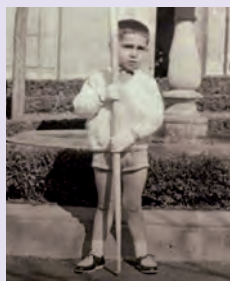
Durant el 2009, es van jubilar els següents treballadors de l'Hospital:

- Lluïsa Rey Giménez
- Carme Rodríguez Peña
- Trinitat Prieto Pérez
- Teresa Tenas Rius
- Josep Forn Homar

Sudoku

	2		1				3
		3		4		6	
	8				5		7
4		8			2		9
				7			
	5	7	3			4	2
			5				
6	4			1			2 7
		1			4	8	

Qui és qui?

Solucions

Trobareu les solucions al proper número

Ingredients

PER A 4 PERSONES

- 6 fulles de col
- 4 patates farinoses
- 200 grams de formatge parmesà
- 1 ou
- 100 grams de mantega
- Unes fulles de julivert
- Nou moscada
- Sal i pebre blanc
- 1 gotet de brou

Farcells de col farcits de patata i parmesà

 MONTSERRAT MASPLÀ I FUENTES

- 1 Coure les patates senceres i amb la pell.
- 2 Pelar-les i passar-les pel passapuré fins obtenir una massa fina i homogènia.
- 3 En aquesta massa obtinguda, posar-hi 40 grams de mantega, l'ou sencer, 150 grams de formatge parmesà, el julivert ben picat, la sal, el pebre, la nou moscada i barrejar-ho bé.
- 4 A part, fer bullir les fulles de col uns minuts en una olla amb aigua salada.
- 5 Retirar les fulles, refrescar-les amb aigua freda i eixugar-les bé.
- 6 Tot seguit, estirar les fulles de col una a una, posar-hi 2 cullerades de la massa anterior i plegar la fulla de tal manera que quedi un farcell.
- 7 Untar una safata amb mantega i posar-hi els farcellets banyats amb el brou, una nou de mantega per sobre i els 50 grams de formatge parmesà que restava per posar.
- 8 Introduir la safata al forn a 180° C i, un cop calents, gratinar-los una mica fins que quedin daurats.

El Dr. Ferran Pericàs rep el reconeixement per part del Col·legi de Metges de Girona

En un acte corresponent a la VI Diada dels premis del COMG, celebrat el dia 13 de novembre a l'auditori "La Caixa" de Girona, el Dr. Ferran Pericàs i Rius, cap del servei de Cirurgia de l'Hospital de Campdevàno, va rebre el reconeixement per part del Col·legi de Metges de Girona. Aquest reconeixement s'atorga a professionals escollits pels mateixos companys i en reconeixement a la tasca professional realitzada. L'acte va estar presidit per la consellera de Salut, Dra. Marina Geli, i el president del Col·legi Oficial de Metges de Girona, Dr. Eudald Bonet.

Celebració del sopar de Nadal 2009

Com cada any, al mes de desembre la majoria de treballadors i personal del centre es van reunir per celebrar el sopar de Nadal de l'Hospital de Campdevàno. Aquest sopar és una invitació de la direcció a tots els treballadors i es va fer a l'Hotel Solana del Ter, a Ripoll. La trobada va comptar amb una gran participació del personal de les diferents àrees de treball i també de les àrees bàsiques. El sopar va estar amenitzat pel músic ripollenc Altesa.

La construcció de l'Hospital

L'HOSPITAL DE CAMPDEVÀNOL ES VA CONSTRUIR ENTRE ELS ANYS 1917 I 1920

La història de l'Hospital comença el 1916, quan una colla de campdevanolencs creu necessari disposar d'un centre per atendre els malalts i accidentats locals i un lloc on acollir els desvalguts i les persones grans. També es té en compte que els pobles veïns de Ribes, Ripoll i Gombrèn ja disposaven d'hospital, a més de Sant Joan i Camprodon. Es designen dos regidors de l'Ajuntament per treballar en el projecte i el 19 de març de 1917 es convoca tot el poble per presentar-lo. En aquesta reunió es decideix la construcció d'un hospital i es crea una comissió formada per l'alcalde, Pelegrí Fossas, el rector, Mossèn Miquel Pla, els principals propietaris del poble i els presidents de les entitats La Confiança, La Sempreviva i el Cercle Campdevanolenc.

COL-LABORACIÓ CIUTADANA

Per subvencionar el projecte, l'Ajuntament va decidir destinar el 40% dels ingressos obtinguts amb la venda de fusta de la Baga de Grats i donar-ne gratuïtament tota la quantitat que calgués per a la construcció de l'edifici. La gent del poble hi va col·laborar econòmicament mitjançant una subscripció popular, amb quotes diferents segons les possibilitats de cadascú. L'import mínim era de 25 cèntims, amb els corresponents rebuts de cada aportació. D'aquesta manera tothom era "copropietari" de l'Hospital. Això demostra com el poble de Campdevànol va respondre solidàriament i amb esforç per tirar endavant el projecte.

El terreny on ubicar l'Hospital es va comprar a Agustí Capdevila, que va col·laborar en el projecte venent-lo a preu de sòl rústic en lloc de preu de sòl urbà. També es va realitzar una permuta d'una part d'aquest terreny amb un tros de la finca de Ramon Noguera, fins arribar a disposar d'un total de més de 3.000 m² vora la carretera de Gombrèn.

El projecte es va encarregar a l'arquitecte Joan Rubió i Bellver, deixeble de Gaudí, que va dissenyar un edifici de tres plantes, de caire modernista, amb una superfície total de 309,70 m². Mossèn Miquel Pla i Damià Casanovas s'encarregaren de la reglamentació i de les escriptures per legalitzar l'Hospital i la institució. La primera pedra de l'edifici es va col·locar el 29 de juny de 1917, en un acte molt concorregut i amb la presència del bisbe de Vic, que va venir expressament per beneir-la. Així doncs, i amb un pressupost d'11.000 pessetes, van començar les obres a finals de setembre del mateix any.

EDIFICACIÓ INTERIOR

La primera fase d'edificació exterior es va acabar el juny de 1918 i el setembre va començar l'edificació interior. Aquesta segona fase va ser realitzada per constructors locals. Les tasques de fusteria i de l'equipament interior van ser realitzades per professionals de Campdevànol, amb el treball de la gent del poble que destinava el seu temps lliure a la construcció.

En Joan Carreras descriu el treball de construcció en el seu llibre *El nostre hospital i d'altres coses*, publicat el 1978:

[...] A l'endemà al matí, els obrers designats per el capatàs, contents i alegres de tenir feina per dies prop de llur casa, començaren de fer moure pics, pales, carretons

de mà construïts de fusta i amb una sola roda de ferro i altres atuells, la nova construcció de l'hospital.

Mentre aquests obrers treballaven al pla, ja n'hi havia d'altres per les bagues de Molinou, Pernau i Rotllant, amb les llargues, planes i ben esmolades destrals que, feien caure els pins més drets i alts per el fustam que precisaria el gran edifici.

Alguns veïns més acomodats en la part monetària i el seu ofici no collava amb el ram de la construcció, pagava amb moneda l'import dels jornals que hi havia d'esmerçar.

Els diumenges i festius eren els dies que més pujaven les parets, perquè també eren més els obrers, que no poguent perdre jornal, durant la setmana a la fàbrica o tallers, aprofitaven aquests dies per pagar a gust el seu tribut.

Ningú desmaiava en la seva comesa. Prou n'hi havia que els anava ben malament de treballar tant però, diuen que la fe mou muntanyes i la constància i l'esforç de tots plegats aixecaven aquest edifici! [...]

El primer mobiliari es va obtenir amb la col·laboració dels campdevanolencs, els quals van donar tot allò que creien útil. En un principi, doncs, no hi havia dos llits ni dues cadires iguals. Finalment, i amb les obres pràcticament enllestides, l'Hospital es va inaugurar oficialment el dia 1 d'octubre de 1920. Aviat farà 90 anys.

Bibliografia

- Carreras, J.** | *El nostre hospital i d'altres coses*. Campdevànol, 1978.
- Bardulet, S; Bardulet, J.** | *Sant Pere d'Auira en el marc de Campdevànol*. Campdevànol, 1983.
- Reventós, J.** | *Història dels hospitals de Catalunya*. Barcelona, 1999.
- Haro, M.** | *El nostre hospital, dins Paraules i fets*. Campdevànol, 2008.
- Dalmau Font, A; Bardulet Palau, J; Bayés, P.** | *Petita història de l'Hospital de Campdevànol*. Barcelona, 2009.